

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců Mgr. Evy Šonkové a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobce: **M. C.**, zastoupený JUDr. Karlem Kavalírem, advokátem se sídlem Buzulucká 431, Hradec Králové, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 6. 2018, č. j. OAM-477/ZA-ZA11-ZA19-2018, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 7. 9. 2018, č. j. 33 Az 17/2018 – 38,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovenému zástupci žalobce JUDr. Karlu Kavalírovi **se přiznává** odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti ve výši **8228 Kč**, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobce, který přicestoval na území České republiky přes Itálii a Německo, podal dne 6. 6. 2018 žádost o udělení mezinárodní ochrany. Žádost odůvodnil tím, že mu v Ázerbájdžánu hrozí věznění z politických důvodů, jelikož se zúčastňoval politických meetingů a přednášel o politické situaci a dopadech politického zřízení v zemi. V Německu mu politický azyl udělen nebyl, a byl by proto deportován zpět do země původu.

[2] Žalovaný dne 22. 6. 2018 rozhodl o zastavení řízení o udělení mezinárodní ochrany podle § 25 písm. i) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“ a „napadené rozhodnutí“), neboť shledal, že žádost žalobce je nepřijatelná podle § 10a odst. 1 písm. b) téhož zákona, když státem příslušným k posouzení žádosti o udělení mezinárodní ochrany byla podle čl. 3 odst. 2 nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 604/2013 ze dne 26. 6. 2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (dále jen „dublínské nařízení“), Spolková republika Německo.

[3] Krajský soud žalobu v záhlaví uvedeným rozsudkem (dále jen „napadený rozsudek“) zamítl. Napadené rozhodnutí podle krajského soudu odůvodňuje, byť stručně, z jakých důvodů nelze v případě žalobce aplikovat čl. 17 dublinského nařízení, proto není nepřezkoumatelné. Krajský soud neshledal, že by u žalobce byly dány okolnosti hodné zvláštního zřetele spočívající ve zvláštním vztahu k České republice či jiné okolnosti, pro které by nemohla být zachována příslušnost Německa v řízení o mezinárodní ochraně, jelikož žádosti žalobce i jeho rodiny se dostalo patřičné pozornosti a byla v několika instancích hodnocena. Vybírání si nevhodnějšího místa k podání žádosti o azyl ve snaze zvrátit nepříznivý výsledek rozhodnutí o žádosti je z hlediska právní úpravy nežádoucí jev. Není v tomto ohledu relevantní, že s žalobcem přicestovala i jeho manželka a nezletilá dcera, jelikož ani tyto osoby nemají k České republice žádnou vazbu a nejsou v jejich případě splněny žádné specifické humanitární důvody. Podle krajského soudu se proto nejedná o případ hodný zvláštního zřetele pro to, aby se v otázce příslušnosti v řízení o žádosti žalobce aplikoval čl. 17 dublinského nařízení. Krajský soud nepřisvědčil ani žalobní námitce, že německý azylový systém trpí systémovými nedostatky z důvodu přetížení. S odkazem na podmínky vedení a fungování azylových řízení v Německu vyplývající z Informací OAMP ze dne 15. 1. 2018 a s odkazem na judikaturu Nejvyššího správního soudu uzavřel, že žalobci v Německu nehrozí riziko nelidského či ponižujícího zacházení a tamní systém netrpí takovými systémovými nedostatky, které by bránily předání žalobce podle dublinského nařízení.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[4] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) brojí proti napadenému rozsudku kasační stížností, kterou opírá o důvody dle § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), tedy namítá nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky, vady správního řízení a nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku. Krajský soud podle stěžovatele nesprávně posoudil otázku aplikace čl. 17 dublinského nařízení, protože dostatečně nerespektoval nejlepší zájem dítěte. Je v nejlepším zájmu dítěte, aby žádosti rodiny o mezinárodní ochranu byly posouzeny věcně. Jen meritorní posouzení žádosti stěžovatele totiž může vést k zajištění účinné mezinárodní ochrany. Spravedlivé řízení o žádosti přitom není v Německu rodinně zajištěno, jelikož tamní azylový systém je přetížen. Napadené rozhodnutí mělo být podle stěžovatele zrušeno pro nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů, jelikož postrádá individualizované posouzení situace stěžovatele a přijímacích podmínek v Německu pro rodiny s dětmi. Krajský soud podle stěžovatele nedostatečně odůvodnil svůj závěr, že přetíženost azylového systému nevede k nedostatečně individualizovanému posouzení žádosti o mezinárodní ochranu v Německu a v důsledku toho i ponižujícímu zacházení. Ponižující zacházení je pro stěžovatele návrat do země původu a již samotné pouhé formální posouzení žádosti žalobce o mezinárodní ochranu, které vedlo v Německu k jejímu zamítnutí. Kasační stížnost je podle stěžovatele přijatelná, neboť namítaná pochybení jsou zásadní a mají dopad do jeho hmotněprávního postavení.

[5] Žalovaný ve svém vyjádření zpochybňuje důvodnost kasační stížnosti, neboť má za to, že napadený rozsudek i napadené rozhodnutí byly vydány v souladu se zákonem a odkazuje na obsah správního spisu a své vyjádření k žalobě. Pro posouzení žádosti stěžovatele je příslušný první členský stát, ve kterém byla žádost podána. Neexistují žádné závažné důvody se domnívat, že v Německu dochází k systémovým nedostatkům znamenajícím riziko nelidského či ponižujícího zacházení. Dublinské nařízení je založeno na předpokladu, že se žadatelem bude zacházet v jakémkoliv členském státě stejně. Žalovaný odkazuje na judikaturu Nejvyššího správního soudu s tvrzením, že členské země netrpí systémovými nedostatky azylového řízení a pro určení příslušnosti v něm proto postačí obecná úvaha. Zároveň namítá, že diskrečního oprávnění atrakce podle čl. 17 dublinského nařízení lze využít jen v případě určení příslušnosti podle čl. 3 odst. 1 dublinského nařízení. Navrhuje proto, aby kasační stížnost byla odmítnuta pro nepřijatelnost, případně zamítnuta pro nedůvodnost.

pokračování

III. Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

[6] Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že stěžovatel je osobou oprávněnou k jejímu podání, neboť byl účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.). Kasační stížnost byla podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.) a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[7] Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud zabýval otázkou její přijatelnosti ve smyslu § 104a s. ř. s. a dospěl k závěru, že kasační stížnost je nepřijatelná. Podle § 104a odst. 3 s. ř. s. nemusí být usnesení o odmítnutí kasační stížnosti pro nepřijatelnost odůvodněno. Přestože by v tomto případě bylo možné kasační stížnost odmítnout bez odůvodnění, Nejvyšší správní soud nad rámec zákonného požadavku stručné odůvodnění svého usnesení připojuje.

[8] Podle § 104a s. ř. s. Nejvyšší správní soud odmítne kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany pro nepřijatelnost, jestliže ta svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Neurčitý právní pojem „*přesah vlastních zájmů stěžovatele*“ byl v usnesení Nejvyššího správního soudu dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS (dostupné stejně jako ostatní zde citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu z www.nssoud.cz), vyložen tak, že kasační stížnost bude posouzena jako přijatelná v případě, že (1) vznáší ne plně prejudikovanou právní otázku; (2) obsahuje právní otázku, která je dosavadní judikaturou řešena rozdílně; (3) je potřeba učinit judikaturní odklon; (4) v napadeném rozhodnutí krajského soudu bylo shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud: a) Krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování, nebude docházet i v budoucnu. b) Krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. Zde je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci této kategorie přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že kdyby k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení především procesního charakteru proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby způsobila přijatelnost následné kasační stížnosti.

[9] Stěžovatel k otázce přijatelnosti své kasační stížnosti tvrdil v zásadě pouze pochybení v rozhodnutí krajského soudu, které mohlo mít dopad do jeho hmotněprávního postavení. Toto pochybení spatřuje v nesprávném posouzení právní otázky existence okolností hodných zvláštního zřetele, které by odůvodnily aplikaci diskrečního oprávnění státu atrahovat si příslušnost podle čl. 17 dublinského nařízení, a v nedostatečně individualizovaném odůvodnění systémových nedostatků azylového systému v Německu ve vztahu k rodinám, jehož důsledkem je podle něj ponižující zacházení.

[10] Nejvyšší správní soud na úvod připomíná, že jak plyne z jeho setrvalé judikatury (viz např. rozsudek ze dne 26. 1. 2015, č. j. 8 As 109/2014 - 70), řízení o kasační stížnosti je ovládáno zásadou dispoziční. Obsah a kvalita kasační stížnosti do značné míry předurčují nejen rozsah přezkumné činnosti, ale i obsah rozhodnutí soudu. Je proto odpovědností stěžovatele, aby v kasační stížnosti specifikoval skutkové a právní důvody, pro které napadá rozhodnutí krajského soudu (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 6. 2005, č. j. 7 Afs 104/2004 - 54, či ze dne 18. 7. 2013, č. j. 9 Afs 35/2012 - 42).

[11] Stěžovatel v kasační stížnosti pouze opakuje žalobní námítky a obecně polemizuje s odůvodněním rozsudku krajského soudu, který však přesvědčivě reagoval na jeho žalobu

v souladu s ustálenou judikaturou Nejvyššího správního soudu ohledně výkladu čl. 17 odst. 1 dublinského nařízení a interpretace okolností případu hodných zvláštního zřetele (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 1. 2017, č. j. 2 Azs 222/2016-24). V souladu s touto judikaturou krajský soud neshledal údajná pochybení v rozhodnutí žalovaného (strana 7 a 8, třetí a čtvrtý odstavec). Jak krajský soud uvedl, nejedná se o okolnosti hodné zvláštního zřetele, jelikož „*on [tj. stěžovatel] ani jeho rodina nemají žádný vztah k ČR*“. Krajský soud se podrobně vyjádřil i k tomu, že nejsou dány ani žádné další nežádoucí důsledky toho, že Německo bude příslušné vést řízení o jeho žádosti. „*Žádosti žalobce a jeho rodiny [se dostalo] patřičné pozornosti a byla v několika instancích hodnocena*.“ Krajský soud se tedy zabýval námitkou stěžovatele, že na posouzení „*nic nemění ani rodinná situace žalobce, který má s sebou manželku a nezř. dceru, neboť ani tyto jeho rodinní příslušníci nemají žádnou vazbu k ČR a nejsou tu dány ani žádné specifické humanitární důvody, pro něž by bylo třeba uvažovat o převzetí příslušnosti*“.

[12] Pokud stěžovatel opakovaně tvrdí, že žalovaný nezjistil dostatečně skutkový stav věci a neodůvodnil dostatečně své rozhodnutí ohledně systémových nedostatků dle čl. 3 odst. 2 dublinského nařízení, nezbývá Nejvyššímu správnímu soudu než odkázat na odůvodnění napadeného rozsudku krajského soudu (strana 8) a rozhodnutí žalovaného (strana 4 až 5). Žalovaný i krajský soud aplikovali závěr rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 2. 2015, č. j. 1 Azs 248/2014 – 27, podle něhož rozhodne-li správní orgán o tom, že státem příslušným k posouzení podané žádosti o mezinárodní ochranu je podle čl. 3 dublinského nařízení jiný členský stát, je povinen zabývat se v odůvodnění tohoto rozhodnutí vždy také tím, „*zda přemístění žadatele do takto určeného členského státu není vyloučeno z důvodu existence systematických nedostatků, pokud jde o azylové řízení a o podmínky přijetí žadatelů v daném členském státě, které s sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu čl. 4 Listiny základních práv Evropské unie*.“ Žalovaný dostatečně odůvodnil, a to s odkazem na dokument Informace OAMP ze dne 15. ledna 2018 – Německo, jež je součástí spisového materiálu, proč lze Spolkovou republiku Německo považovat za zemi bez systémových nedostatků. Dle Nejvyššího správního soudu krajský soud dostatečně podrobně rozebral, jak žalovaný zohlednil skutečnosti zjištěné ve správním řízení a z jakých podkladů vycházel. Zároveň vysvětlil, na jakých podkladech žalovaný postavil své závěry o neexistenci systémových nedostatků v Německu, a proč je považuje za dostatečně podložené a odůvodněné. Žalovaný vzal v potaz výpověď stěžovatele v jeho individuálním případě, z níž vyplývá, že kvalitu řízení v Německu nijak nezpochybňuje, využil možnosti opravných prostředků a byl zastoupen advokátem, v průběhu azylového řízení v Německu dostával stravu a finanční prostředky a pravidelně čerpal a využil ošetření lékaře i v souvislosti s narozením své dcery (strana 5 první odstavec rozhodnutí žalovaného). Námitka stěžovatele tudíž nemůže vést k přijatelnosti kasační stížnosti, a tím k jejímu věcnému posouzení.

IV. Závěr a náklady řízení

[13] Nejvyšší správní soud ze shora uvedených důvodů dospěl k závěru, že kasační stížnost podmínky přijatelnosti nesplňuje. Posuzovaná věc se netýká právních otázek, které dosud nebyly řešeny judikaturou zdejšího soudu, ani těch, které jsou judikaturou řešeny rozdílně; nebyl shledán důvod pro přistoupení k judikatornímu odklonu; ani nebylo shledáno zásadní pochybení krajského soudu, ať už v podobě nerespektování ustálené soudní judikatury či ve formě hrubého pochybení při výkladu hmotného nebo procesního práva. Nejvyššímu správnímu soudu tudíž nezbylo než podanou kasační stížnost podle § 104a s. ř. s. odmítnout pro nepřijatelnost.

[14] O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle něhož nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

pokračování

[15] Stěžovateli byl usnesením ze dne 30. 11. 2018, č. j. 2 Azs 369/2018 – 28, zástupcem ustanoven JUDr. Karel Kavalír, advokát, a v takovém případě platí jeho odměnu včetně hotových výdajů stát (§ 35 odst. 9 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.). Podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), náleží ustanovenému zástupci stěžovatele v řízení o kasační stížnosti odměna za dva úkony právní služby. Tím byla první porada s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení a písemné podání ve věci samé – kasační stížnost [§ 11 odst. 1 písm. b) a d) advokátního tarifu], za něž přísluší částka 6200 Kč (§ 7 ve spojení s § 9 odst. 4 advokátního tarifu) a náhrada hotových výdajů ve výši 600 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu), celkem tedy 6800 Kč. Ustanovený zástupce doložil, že je plátcem daně z přidané hodnoty, a proto se mu přiznaná odměna zvyšuje o 21 % čítajících výši této daně na konečných 8228 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku na účet, který uvedl ve svém podání.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 18. dubna 2019

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu